

רחל אבנר, העולם הזה

דני גור:

„טוב שהעיתונאים האלה בחרו לעסוק בעיתונות!“

בעיתון „חדשות“ נימק השבוע הפרופסור דני גור את נסיעתה של דליה רבין-פילוסוף לניחוח בחו"ל. הידיעה שובשה. גור גם הגיב על דברי הד"ר דן מיכאלי, מנהל בית-החולים „איכילוב“, שתקף אותו בעיתון „הארץ“. גם תגובה זאת שובשה, לדבריו.

בעיקבות דברים אלה אמר גור:

כאשר אתה רואה כיצד עיתונאים מטפלים בדברים, אין מניעה מההרגשה שמוטב כך. טוב שהם בחרו במיקצוע העיני תונות, שכן אילו בחרו במיקצועות קריטיים, כמו הנדסה, או מדעים, היו גורמים לנוקים הרבה יותר כבדים. כל דבר שאמרי תי יצא מעוות. כל ידיעה שמסרתיה היתה הפוכה מזו שנמסרה, כאילו לא יצאה מפי.

● ומה עוזרת בתיקשורת, לטענתך?

בידיעה הראשונה, בחדשות, לצורך יצירת סנסציה, נוספה כותרת, כאילו יצחק רבין ביקש ממני לקבל אחריות לניחוח — דבר שלא היה ולא נברא. מסרתי את המידע שאני שהצעתי לדליה רבין-פילוסוף שתי אופציות: לעבור ניתוח בארץ או בחו"ל. איכשהו השתרבל לזה שרבין ביקש ממני לבצע אותו.

בשיבוש השני, בעיתון הארץ, לצורך סנסציה, הוסיף העו

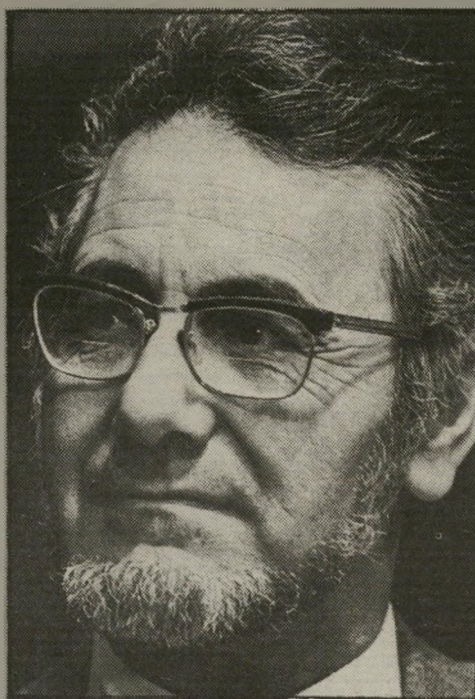
רפואה

רך כותרת-מישנה, שלפיה נשלחו לחו"ל על-ידי 40 (במקום שלושה) חולי-סרטומים. מסרתי תיקון לידיעה שהופיעה בה ארץ, על כך שמיכאלי טוען שבתל-השומר לא מבצעים ניתוחי-סרטומים, בשעה שלמעשה מתבצעים בו פי שניים וחצי יותר ניתוחים כאלה מאשר באיכילוב. במקום זה הופיעה ידיעה ששלחתי 40 חולים לניתוחי-סרטומים בחו"ל, דבר שלא היה ולא נברא. האמת היא שהצגתי אפשרות כזאת לפני חמישה אנשים — מיקרים מיוחדים — ומתוכם שלושה בחרו באפשרות לעבור ניתוח בחו"ל.

במהלך ששישבע השנים האחרונות אכן נשלחו 40 איש לניתוח-לב בחו"ל, אך אצל 37 מהם לא היו כל בעיות-סרטומים.

● ומעבר לשיבושים, אתה מוכן להתייחס לניחוח ולסיכונים?

אני אשמח להתייחס לנושאים אלה, אבל רק אחרי שאקבל את אישור משרד-הבריאות. (אורית זרובכר)

ראובן קסטור, מעריב

רם ישי:

„שהרופאים 'מסרו' מידע על המנהיגים!“

לפני חודש היה שר-האוצר שימעון פרס מאושפז בבית-חולים. בשבוע שעבר התעלף בפולין. בסלונים של יום שישי מתנהלים ויכוחים אם פרס חולה מאוד, ומתוך זה כמובן מתעוררת שוב השאלה: האם צריך להסתיר מהעם את מצב בריאותם של מנהיגיו, היכולים לקבוע גורלות. פניתי אל הד"ר רם ישי, יו"ר החברה הישראלית לאתיקה רפואית, וביקשתי לשמוע את דעתו על הנושא.

זו נקודה מאור-מאוד רגישה, שרבנים מתלכטים בה, והת' שוכנה אינה חרי-משמעית. אגב, במדינות שונות הנהוגים כעניין זה שונים. בארצות-הברית, למשל, נהוג לפרסם ידיעות יזמיות על מצב-הבריאות של הרמיוות הקובעות בפוליטיקה.

● אבל בארץ בסירוש לא. בדרך כלל מנסים להסתיר.

הבעיה העיקרית, מבחינה אתית, היא הבנת ומניעת אי-הבהירות. אתן לך דוגמה: כאשר חולה פונה אלי, נוצר בינינו

רפואה

אמון הדדי ואסור לי למסור סום מידע רפואי עליו. מצד שני אם רופא תעשייתי, המשרת את החברה, בורק את אחד העובדים בחברה, הוא יודע מראש שהמידע הרפואי יעבור למעסיקים, מפני שהחוק מאפשר מעין נאמנות כפולה. כלומר, אם תפקידו של הרופא מוגדר מראש, אין בעיה למסור את המידע. כדי לפתור את הבעיה הזאת לא יהיה מנוס מלחוקק חוק שיתיר לרופאים למסור מידע על מצב הבריאות של אנשים בתפקידים רגישים, לוועדות או למי שייקבע.

● אבל נכשית, בשעדיין אין חוק כזה, אם מחר בבוקר מגיע אליך ראשי-הממשלה ואתה מוצא שרדא חולה מאוד, או אפילו בלתי-ישמי — האם תמסור את המידע הזה?

במצב של היום, לא אמסור. אני אגן על החולה שלי. ויש-המדינה תלך לעזאזל.

שהמדינה תחוקק חוק ברור בעניין זה, ולא תטיל עלי את כל האחריות. (דניאלה שמי)

אלי דסה, העולם הזה

ורה נוישטיין:

„אולי זה שוב אביב בלי קיץ?“

ב-1968 הגיעה ארצה לביקור קצר סטודנטית צעירה מצ'כוסלובקיה. שבוע אחרי בואה נכנסו לשם הרוסים ומחצו את התיקווה של העם הצ'כי לחופש. התיירת הצעירה נשאר בארץ. היום, 21 שנה אחרי הביקור ההוא, ורה נשואה, אם לשני ילדים, עובדת כמהנדסת. פגשתי אותה ושאלתי האם נשארה כאן מפני שמחדה לחזור.

לא בריוק פחדתי, אלא שלא רציתי לחזור עד שהדברים יירגעו. קיבלתי מיכתבים מחבריי-לימודים באוניברסיטה. הם כתבו לי שבחוף מסתובבים טנקים, שהכל נראה שחור, שטובייה-מרצים שלנו פשוט ברחו מהמדינה.

● ובכל זאת, היו לך שם הורים.

נכון, ובעצם הם שהכריעו את הכף. ההורים שלי מאוד פחדו שאם אחזור, אנסה ללכת עם שאר הצעירים מול הטנקים הרוסיים. הם שלחו לי מיברקים וביקשו שאמתין, שלא אחזור מייד.

● והחלטת להמתין?

בפירוש רק להמתין. ביקשתי אשת-תושב-ארעי לשנה, בתיקווה שבצ'כיה הכל יסתדר ואני אוכל לחזור. זה היה קשה מאוד בשבילי. זו היתה התמוטטות של משהו שהאמתני בו.

● ואחרי שנה?

צ'כוסלובקיה

אחרי שנה שום דבר לא השתפר בצ'כיה, ולעומת זאת הקליטה שלי כאן היתה פשוט נהררת. התחלתי להרגיש שזה המקום שבו אני רוצה לחיות. ההחלטה התבשלה לא בגלל צ'כיה, אלא בגלל ישראל.

● איך את מרגישה בשבועיים האחרונים, כשי-הדברים הטובים קורים שם?

אני מאושרת. ממש בעננים. אני קוראת כל מילה שנכתבת על זה. אבל עם השימחה יש גם פחד — מפני שאני מכירה את הגורמים המשחקים שם — שאולי זה שוב אביב, שלא יביא קיץ.

● היית בצ'כיה מאז שעזבת?

לא. כל-עוד היה המישטר הישן לא הייתי מעזה לחזור לשם לביקור. הרי אני בעצם עורקתי. לא בריוק מתגעגעת, כי את מקום המולדת תפסה ישראל. אבל אם תהיה שם רמוקרטיה, אני אסע, פשוט כרי לשמוח עם הצ'כים. בוודאי שאסע. (דניאלה שמי)